

BOEKVOORSTELLING *TEL ORGE, TEL MALT*

Mout- en Brouwhuis De Snoek, Alveringem

19.03.2016

Geachte mevrouw Vanblaere, administrateur-generaal van het
Agentschap Onroerend Erfgoed

Geachte genodigden

Beste auteur en erfgoed sympathisanten

Toen de kopij van *Tel orge, tel malt* voorgelegd werd ter uitgave was ik terstond geïnteresseerd en betrokken.

Als afgestudeerd historicus van UGent lichting 1971 maakte ik van nabij het begin mee van de aandacht voor de industriële archeologie, vooral gestimuleerd door prof. Balthasar met de WIARUG = Werkgroep ... toen nog met gestencilde berichten. Ondertussen ook Industriële archeologie.

De interesse voor IA waaide begin van de jaren '70 over van Groot-Brittannië naar het vasteland. Dat de industriële archeologie in Engeland tot ontwikkeling kwam had alles te maken met zijn pioniersrol tijdens de eerste industriële revolutie eind 18^e – begin 19^e eeuw en met de hopeloze veroudering van het industrieel potentieel na de Tweede Wereldoorlog, wat reconversie absoluut nodig maakte. Maar met die reconversie dreigde ook de herinnering aan en de kennis van die industriële ontwikkeling verloren te gaan.

Een mooi overzicht van de pioniersperiode van de industriële archeologie in ons land en van de aanwas van studies daarover kan je lezen in de bijdrage van René De Herdt, de initiatiefnemer van het MIAT, in *Hoe schrijf ik de geschiedenis van mijn gemeente? Deel 2* uitgegeven door Stichting Mens & Cultuur.

Tot de pioniers van die periode behoren o.a. Roland Baetens, Johan David (Museum Oudere Technieken, in Grimbergen) en vele anderen (o.a. via SIWE = Steunpunt Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed). In die rij pioniers horen onmiskenbaar Adriaan Linters (oprichter van de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie VVIA) en Jo De Schepper die aan de basis ligt van tal van beschermingsdossiers. Ik kan alleen maar van harte auteur Frank Becuwe bijtreden wanneer hij zijn huidige studie aan hen opdraagt.

Beste Frank! Ik sta in bewondering voor de acribie en onvoorstelbare rijkdom van jouw studie die getuigt van een enorme kennis van dat industriële werkveld en de overgang van het quasi ambachtelijke bierbrouwen tot de industrialisatie van zowel het aspect mouten als het brouwen tot duidelijk afgescheiden bedrijven.

Het is heerlijk zo'n boek uit te geven waar het bronnenmateriaal exhaustief deel van uitmaakt (met liefst 2566 voetnoten!).

Daardoor wordt tenminste eer betoont aan het vele werk dat door instellingen, archieven, erfgoedbibliotheken en individuele verzamelaars-studaxen wordt geleverd.

Al wordt dat materiaal door digitalisering dikwijls via het internet gemakkelijker bereikbaar, het wordt pas om zo te zeggen tastbaar in de context van diepgaande studies zoals Frank ze hier brengt en zoals hij reeds eerder deed in zijn studie *In de ban van Ceres. Klein- en grootmaalderijen in Vlaanderen*.

De huidige studie over de mouterijen verschilt in die zin met de vorige dat de uitgeverij ervoor gezorgd heeft dat er ook een uitgebreide index van zowel persoons-, firma- als plaatsnamen is aan toegevoegd, waardoor zijn studie de meerwaarde van een echt naslagwerk heeft gekregen met een vlotte bruikbaarheid voor verder historisch bedrijfsonderzoek, de brouwerijgeschiedenis, ja zelfs familiegeschiedenis ...

Het maken van die complexe index is er trouwens de oorzaak van dat de publicatie van **Tel orge, tel malt** wat op zich heeft laten wachten – waarvoor excuus – en ik ben Onroerend Erfgoed (o.a. Ingrid) zeer dankbaar voor het begrip dat het daarvoor heeft betoond.

De werking van een instelling als Onroerend Erfgoed, die dergelijke studies mogelijk maakt, kan niet genoeg gewaardeerd worden. Ik hoop dat de besparingsdrift van de Vlaamse regering de werking van zo'n allernoodzakelijkste instelling niet hypothekeert.

Het ware jammer – nu het uitgeven van wetenschappelijke tijdschriften niet meer behoort tot de kerntaken van het agentschap Onroerend Erfgoed – dat dit ook zou gaan gelden voor de studies. Vorige week gaf de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het ontwerp van het wijzigingsdecreet van het

onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. **Men wake erover** dat de *onroerenderfgoedtoets* ondersteund blijft door grondig studiewerk, iets waar *Onroerenderfgoedgemeenten* wellicht de neutrale middelen en omstandigheden niet toe hebben. Zonder studiewerk zoals in ***Tel orge, tel malt*** dreigt veel kennis teloor te gaan en wordt erfgoed een oppervlakkige toeristische beleving. Het mout- en brouwhuis De Snoek zou zonder het voorafgaande studiewerk nooit de uitstraling hebben kunnen krijgen die het nu heeft voor de erfgoedsector.

En er moet mij als uitgever nog iets van het hart: dergelijke diepgaande studies horen thuis in iedere openbare bibliotheek opdat heemkundigen en andere potentieel geïnteresseerden er kennis mee zouden kunnen maken. Bibliotheken zouden zich wat minder moeten laten leiden door de 'kijkcijfers' bij hun aankopen maar ook hun vormingstaak ter harte nemen door soms moeilijkere of duurdere werken die niet iedereen kent of zich kan permitteren ter beschikking te stellen. Als ieder van u straks in de Openbare Bibliotheek van uw gemeente gaat vragen of ze soms ***Tel orge, tel malt*** hebben, dan komen misschien enkele bibliothecarissen op het idee dat boek effectief aan te schaffen. Neem straks een folder mee en geef het af aan uw bibliothecaris, zelfs al heb je het boek voor jezelf al aangeschaft.

Daarmee zitten we al dicht bij de receptie die Onroerend Erfgoed u hier allen aanbiedt!

Even praktisch nog:

Tel orge, tel malt kunt u aanschaffen aan de tafel van de uitgeverij.

Ter gelegenheid van deze voorstelling betaalt u maar 60,00 euro i.p.v. de winkelprijs van 69,50 euro.

U kan dan vervolgens het boek laten signeren door Frank in de receptieruimte want hij voelt zich het best wanneer hij omringd is door de energie van zovele vrienden!

Dank u wel allemaal voor uw aanwezigheid en dit feestelijk gebeuren!

Arnold Eloy – Mens & Cultuur Uitgevers